

Dkt. David Bauer, Somo la Biblia la Kujifunza kwa Kufata, Hotuba ya 3, Mbinu ya Kujifunza kwa Kufata, Sahihi, Mwenye Taarifa, Mwandishi, Mtazamo wa Sensus, Muktadha

© 2024 David Bauer na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. David Bower katika mafundisho yake kuhusu Ujifunzaji wa Biblia kwa Kufata Neno. Hii ni kipindi cha 3, Mbinu za Kufata Neno, Sahihi, Mwenye Taarifa, Mwandishi, Mpangilio wa Sensus, Muktadha, Uchanganuzi, na Sintetiki.

Tunataka kuendelea hapa tena na nambari tano, ambayo ni sahihi.

Kama nilivyosema kabla ya mgawanyiko wa sehemu hii, hii inahusiana sana na, au inadhanika kwamba mtu anaweza kuzungumzia kuhusu tafsiri sahihi dhidi ya tafsiri isiyo sahihi, ambayo zaidi inadhanika kwamba mtu anaweza kuhukumu kati ya tafsiri nzuri dhidi ya mbaya, sahihi dhidi ya tafsiri isiyo sahihi. Basi, tafsiri ni nini? Katika hukumu yetu, na tena tunaweka hili wazi kwa ajili ya kuzingatia kwenu, katika hukumu yetu tafsiri inahusisha mvuto kwa nia ya mwandishi. Kadiri tunavyokaribia kile mwandishi alichokusudia kuwasiliana na wasomaji wake wa awali, ndivyo tafsiri hiyo inavyokuwa bora zaidi.

Uhusiano huo kati ya tafsiri yetu na nia ya mwandishi kwa upande wa kile alichotaka kuwaeleza wasomaji wake wa awali ndio msingi wa kuzungumzia tafsiri sahihi. Sasa, wazo hili la kushawishi nia ya mwandishi linashambuliwa sana. Wengi wanasema kwamba nia ya mwandishi haina uhusiano na maana ya maandishi, kwamba kwa kweli maana ya kifungu huamuliwa na maana yake kwangu mimi badala ya maana yake kwa mwandishi wa awali na kadhalika.

Lakini ukweli ni kwamba ukweli wa msingi wa mchakato wa usomaji ni hisia ya mwandishi, hisia ya kushughulikiwa. Ikiwa mtu anajihusisha na aina ya hemenetiki, aina ya mawazo kuhusu tafsiri ambayo inakataa, inapuuza, au inapuuza sauti ya mwandishi, mtu hafasiri maandishi kulingana na asili ya maandishi yenyewe. Ikiwa mtu anataka kufanya hivyo, hiyo ni juu ya mtu huyo, lakini angalau mtu kama huyo anapaswa kuwa mwaminifu na kusema kwamba hiyo inapingana na asili ya Biblia kama maandishi na pia uzoefu wa usomaji.

Kama ninavyosema, ni wazi kabisa kwamba ukweli wa msingi zaidi wa uzoefu wa usomaji ni hisia ya kushughulikiwa, yaani, hisia ya mwandishi. Kwa kweli ni sauti ya mwandishi tunayosikia tunaposoma maandishi. Sasa, tunapaswa kuwa waangalifu, hata hivyo, katika hatua hii tunapozungumzia mvuto kwa mwandishi kwa sababu

tunapaswa kufuatilia hili zaidi kidogo na kuchunguza hasa ni mwandishi gani au mwandishi gani tunayemvutia katika tafsiri.

Hoja yetu ni kwamba tunapotumia nia ya mwandishi katika tafsiri, kwa kweli tunamtumia mwandishi aliyedokezwa badala ya mwandishi wa nyama na damu ambaye aliandika maneno haya. Hili ni suala la kuwa na uhalisia kwa sababu ukweli wa mambo ni mwandishi pekee tuliye naye, mwandishi pekee tunayemfikia, ni mwandishi anayejionyesha kupitia kile alichokiandika. Hatuna ufikiaji wa moja kwa moja, tuseme, Mathayo au Marko, au Paulo.

Hatuna uwezo wa kumfikia mwandishi huyo wa nyama na damu. Mwandishi pekee tuliye naye ni mwandishi aliyedokezwa, mwandishi anayejiwasilisha kwetu kupitia maandishi na anaweza kudhaniwa kutoka kwa maandishi, ambaye amedokezwa ndani ya maandishi yenyewe. Sasa, unaweza kujiuliza, je, ni nini, faida ni nini kwa kufanya tofauti hii kati ya mwandishi wa nyama na damu na mwandishi aliyedokezwa, yaani, mwandishi tunayekutana naye ndani ya maandishi haya? Naam, ni suala la kutambua tu kwamba mwandishi wa nyama na damu kwa wakati mmoja huwa mkubwa kuliko na mdogo kuliko mwandishi aliyedokezwa.

Mwandishi wa mwili na damu ni mkubwa kuliko mwandishi aliyedokezwa kwa maana kwamba mwandishi wa mwili na damu anajua zaidi na anaamini zaidi, ana mawazo mengi zaidi, kuliko mwandishi aliyedokezwa wa kifungu chochote. Kwa mfano, chukua Injili ya Marko. Marko alikuwa na maarifa na mawazo ya kila aina kuhusu Yesu ambayo hayakuingia katika Injili yake.

Ukristo wake, mafundisho yake kuhusu Kristo yalikuwa makubwa kuliko Ukristo au taswira ya Kristo, wazo la Kristo, mafundisho kuhusu Kristo tuliyo nayo katika Injili ya Marko. Kwa maana hiyo, mwandishi wa mwili na damu ni mkubwa kuliko mwandishi aliyedokezwa. Sasa, na kwa njia, unayo haya waziwazi katika Injili ya Yohana.

Unakumbuka kwamba Yohana anamalizia mwili wa Injili yake, kwa kweli anamalizia mwili wa Injili yake, ndiyo, katika Yohana sura ya 20 mistari ya 30 na 31 kwa kusema, sasa Yesu alifanya ishara nyingine nyingi mbele ya wanafunzi ambazo hazikuandikwa katika kitabu hiki, lakini hizi zimeandikwa ili mpate kuamini kwamba Yesu ni Kristo, Mwana wa Mungu, na kuamini kwamba mpate kuwa na uzima kwa jina lake. Na kisha mwishoni kabisa mwa Injili yenyewe katika sura ya 21-25, lakini pia kuna mambo mengine mengi ambayo Yesu alifanya, kama kila moja yangeandikwa, nadhani kwamba ulimwengu wenyewe haungeweza kuwa na vitabu ambavyo vingemandikwa. Kwa hivyo, Yohana alikuwa anajua mambo mengine mengi ambayo Yesu alifanya, na tunaweza tu kufikiria, tunapaswa kufikiria kwamba maoni ya Yohana kuhusu Kristo yalikuwa makubwa zaidi, yalikuwa mapana zaidi kuliko yale yaliyopatikana katika maandishi ya Yohana katika sura hizi 21 za kitabu chake.

Kwa hivyo, tunaelewa hilo. Pia tunaelewa kwamba kinyume chake, mwandishi aliyedokezwa huwa mkubwa kuliko mwandishi wa damu na nyama kwa sababu mwandishi anapoandika kitabu na kukiweka wazi, kitabu hicho huchukua, kwa namna fulani, maisha yake, na kina maana kwamba mwandishi wa damu na nyama huenda hakuwa amekusudia kuwasiliana kimakusudi. Mwandishi siku zote, hasa hii ni kweli kuhusu uandishi mrefu, mwandishi husema zaidi ya anayokusudia kusema kimakusudi.

Maana ya vifungu ni kubwa kuliko nia ya ufahamu ya waandishi wa nyama na damu. Mmoja wa waandishi wa kisasa ambaye amejadili aina hii ya kitu ni mtu anayeitwa ED Hirsch. Alituomba tufikirie darasa, ambalo linasema shairi fulani limejadiliwa, tuseme darasa la chuo kikuu, ambalo lilikuwa likijadili shairi la mshairi wa kisasa, na wanazungumzia maana ya shairi hili.

Wanaichambua, wanaizungumzia, wanashiriki katika shairi, na darasani, wanapata uelewa wao wa maana ya shairi. Na anasema, fikiria kwamba wanamwalika mshairi mwenyewe aje, na wanamwambia, tulipokuwa tukisoma shairi lako hili, hivi ndivyo tulivyobuni kuhusu maana yake. Alisema inawezekana kabisa kwamba mshairi huyo anaweza kusema, ndiyo, naona unachomaanisha, na kwa kweli, ndivyo kifungu hicho kinamaanisha, ingawa sikukikusudia kikamilifu, sikukusudia hivyo kwa makusudi.

Hilo lingewezekana kabisa. Kwa kweli, aina hiyo ya jambo hutokea wakati wote. Kwa hivyo mwandishi aliyedokezwa wa shairi hilo unaloliona alikuwa mkubwa kuliko mwandishi wa damu na nyama kwa maana na kadhalika.

Sasa, nadhani baada ya kusema hivyo, na bila shaka tulichofanya ni kutofautisha kati ya mwandishi wa nyama na damu na mwandishi aliyedokezwa. Ukweli wa mambo ni kwamba, kwa vitendo, lazima uzingatie kwamba kutakuwa na uhusiano halisi kati ya nia ya mwandishi wa nyama na damu na mwandishi aliyedokezwa isipokuwa mwandishi wa nyama na damu hana uwezo kabisa. Na hakuna sababu ya kuamini kwamba yeyote kati ya waandishi wetu wa Biblia hakuwa na uwezo.

Kwa hivyo, ikiwa unazungumzia mwandishi hodari wa damu na mwili, basi kutakuwa na mwendelezo halisi kati ya kile mwandishi alichokusudia kusema na kile anachosema. Lakini inamaanisha kwamba kuna aina ya utajiri, aina ya uthabiti katika maana, katika vifungu vinavyozidi nia ya kimakusudi, au angalau vinaweza kupita nia ya kimakusudi ya waandishi. Sasa, hilo ni muhimu kwa madhumuni yetu, kwa kusema kivitendo, kwa njia nyingi.

Nitataja mawili tu hapa. Kwanza, inaelezea, nadhani kwa kiasi kikubwa, matumizi ya Agano la Kale katika Agano Jipya na ukweli kwamba mara nyingi, Agano Jipya litazungumzia kifungu cha Agano la Kale au kutaja kifungu cha Agano la Kale kinachotimia kwa njia ambazo nabii wa awali au mwandishi wa awali wa Agano la Kale hangeweza kujua au asingeweza kufikiria. Usemi wa kiufundi wa aina hii ya kitu

ni sensus plenior, kwa kweli maana kamili, maana kamili au nyingi, njia ya kuizungumzia, maana kamili au nyingi ya kifungu.

Sasa kwa waandishi wa Agano Jipya kufanya hivi, na wacha niwape mfano wa aina hii ya kitu. Unacho katika, kwa mfano, Mathayo sura ya 1, samahani, Mathayo sura ya 2, mstari wa 15, ambapo tunasoma kwamba aliamka, akamchukua mtoto na mama yake usiku, akakimbilia Misri. Huu ndio ukimbiaji wa Yesu, familia takatifu kwenda Misri, kumbuka, na akabaki huko hadi kifo cha Herode.

Hii ilikuwa ili kutimiza kile Bwana alichosema kwa njia ya nabii kutoka Misri. Sasa hiyo ni nukuu kutoka Hosea 11:1, na kama wasomi wengi wamevyosema, bila shaka, ni dhahiri sana ukisoma kifungu hicho katika muktadha wake wa Hosea 11:1, utagundua kwamba huo si unabii. Kwa kweli ulirejelea Kutoka, Mungu akiwatoa watu wake kutoka utumwani Misri karne nyingi kabla Hosea hajaandika, lakini sasa Mathayo anasema kwamba hili linatimizwa katika Yesu.

Hiyo ni kusema kwamba kuna maana ambayo Hosea 11:1 inamrejelea Yesu Kristo kwa hivyo Hosea alikuwa akisema zaidi ya alivyojua. Hosea 11:1 inamaanisha zaidi ya vile Hosea alivyokusudia kuwasiliana na hadhira yake ya kaskazini mwa Israeli ya karne ya 8 KK. Namaanisha, hii ni sehemu tu ya imani ambayo waandishi wa Agano Jipya wanayo kuhusu vifungu vya Agano la Kale.

Jambo lingine muhimu la tofauti hii kati ya mwandishi aliyedokezwa na mwandishi halisi kwa tafsiri yetu ni kwamba tafsiri haitegemei kuwa na uhakika kabisa kwamba maana ya kifungu ilikusudiwa kimakusudi na mwandishi wake wa asili wa damu na nyama. Ikiwa hiyo ndiyo kizingiti, mara nyingi, huwezi kuzungumza kwa ujasiri mkubwa kuhusu maana ya vifungu. Jambo pekee muhimu ni kwamba unaweza kuhitimisha kwa msingi wa uchunguzi sahihi wa ushahidi kwamba hii ni maana ya kifungu hiki, kwamba hii ni maana ya kile mwandishi anasema katika kifungu hiki.

Iwe Marko au Mathayo walikusudia hivyo kimakusudi, hiyo ni tafsiri inayofaa ya walichosema. Sasa, bila shaka, katika hatua hii, Wakristo hasa wanaweza kujibu kwa kusema, je, tunajali hasa kile mwandishi wa kibinadamu alisema? Je, tunajali hasa kile Mungu, mwandishi wa kimungu, anasema hapa? Na, bila shaka, sisi Wakristo tungejibu, ndiyo, tunajali hasa kile sauti ya kimungu inasema hapa. Lakini katika hatua hii, lazima, tena, turudi kwenye tabia halisi ya maandishi yenyewe na kutambua kwamba kulingana na Biblia yenyewe, neno la Mungu, Mungu hujifunua; ufunuo wa Mungu unafanywa haswa kupitia waandishi wa kibinadamu, haswa kupitia waandishi wa kibinadamu.

Hakuna kitabu chochote katika Biblia zetu kinachodai kuwa kimeandikwa na Mungu. Mungu hutajwa kila mara si kama katika nafsi ya kwanza, bali katika nafsi ya pili na waandishi wa vitabu vya Biblia tunavyokutana navyo. Uchunguzi huu dhahiri,

unaofahamika unatuongoza kwenye utambuzi wa kina kwamba ufunuo kulingana na ufunuo wa kimuundo katika Maandiko haukosi kuachwa.

Hiyo ni kusema, Mungu hujifunua kupitia upatanishi wa waandishi wa kibinadamu. Kwa hivyo, tunaweza kukutana na kuelewa akili ya kimungu kwa uhakika zaidi kwa kufanya kazi kupitia akili ya mwanadamu, akili ya mwandishi wa kibinadamu aliyeandika maneno haya. Kwa maneno mengine, tunakutana na neno la Mungu kwa kuchukua kwa uzito maneno ya kibinadamu na ubinadamu wake wote.

Kwa kuzingatia kikamilifu waandishi wa kibinadamu na nia zao kama zilivyowasilishwa kupitia maandiko haya. Hili limeelezwa waziwazi katika mojawapo ya vifungu vichache vya Agano Jipya vinavyozungumzia mahususi kuhusu ufunuo wa kibiblia au ufunuo wa Mungu katika Biblia. Na hilo, bila shaka, liko katika 2 Petro, mwisho wa 2 Petro sura ya 1, mwisho wa sura ya kwanza ya 2 Petro, ambapo tunasoma katika 2 Petro 1, 20, na 21. Kwanza kabisa, ni lazima uelewe kwamba hakuna unabii wa Maandiko ambao ni suala la tafsiri ya mtu mwenyewe kwa sababu hakuna unabii uliokuja kwa msukumo wa mwanadamu, lakini mwanadamu aliyeongozwa na Roho Mtakatifu alinena yaliyotoka kwa Mungu.

Sasa, angalia muundo wa kisarufi wa sentensi hiyo. Mwanadamu, kiima na kiarifu ni watu waliosemwa, na kisha kifungu kidogo kinachoongozwa na Roho Mtakatifu. Sasa, kifungu kidogo hicho ni muhimu sana.

Kusema ni kifungu kidogo haimaanishi kuwa kina umuhimu mdogo, lakini hoja ni kwamba ufunuo unahusiana na mwanadamu akizungumza, wanadamu wakizungumza kutoka kwa Mungu. Kwa hivyo, ingawa inawezekana, bila shaka, kwa Mungu kuzungumza nasi moja kwa moja kutokana na kukutana kwetu na Maandiko bila kuzingatia kile mwandishi wa kibinadamu alimaanisha kuwasiliana kwa maneno haya ya kibinadamu, njia ya kuaminika zaidi na ya kawaida zaidi ya Mungu kutufunulia Neno Lake katika Maandiko ni kupitia kuchukua kwa uzito hotuba ya mwandishi wa kibinadamu. Tena, rufaa kwa mwandishi, nia ya mwandishi kama msingi wa kuamua kilicho sahihi dhidi ya tafsiri isiyo sahihi.

Sasa, imani zaidi ni kwamba mbinu ya kufata neno lazima ieleweke. Hiyo ni kusema, kuelekezwe na, kwanza kabisa, na maarifa husika. Aina ya kwanza ya maarifa tunayozungumzia hapa ni muktadha, ikifasiri vifungu au mada binafsi kulingana na kazi yake ndani ya kitabu cha Biblia.

Na hapa tena, tutatoa hoja muhimu ya kifalsafa, muhimu sana. Hili ni moja ya mambo muhimu zaidi ambayo tutafanya, ninachotaka kusema sasa ni, kwa maoni yangu, moja ya mambo muhimu zaidi nitakayosema. Kipengele cha msingi cha fasihi ya Biblia ni kitabu cha kibiblia.

Kitabu hicho si kitabu sana, na Biblia si kitabu sana bali ni maktaba ya vitabu, kama G. Campbell Morgan alivyosema. Biblia si kitabu sana bali ni maktaba ya vitabu. Kwa kweli huyu ndiye mhusika wa kitabu hiki.

Tuseme una vitabu 66 tofauti, kila kimoja kikiwa na historia yake na ujumbe wake wa kuwasilisha. Kitabu hiki, tabia hii ya kitabu cha Biblia, kwa kweli inapendekezwa na mchakato wa kisheria. Kwa mchakato ambao kanisa, kwanza kabisa, Israeli, Wayahudi, lakini kisha kanisa la Kikristo la Agano Jipya lilijihusisha nao, kwa upande wa kubaini kiwango cha kanuni za kibiblia.

Wakati Wayahudi, na baadaye kidogo, kanisa la Kikristo lilipofanya uamuzi kuhusu kile kinachopaswa kuzingatiwa kuwa maandiko matakatifu na kile kisichopaswa kuzingatiwa kuwa maandiko matakatifu, jumuiya ya imani katika visa vyote viwili, Wayahudi na Wakristo, ilifanya uamuzi huo kwa msingi wa vitabu. Kwa mfano, haikuwa suala la kusema kwamba injili zinapaswa kuzingatiwa kuwa za kisheria, na huo ndio mwisho wake. Hapana, ilikuwa suala la kufanya maamuzi kuhusu vitabu fulani vya injili.

Kulikuwa na vitabu fulani, vitabu vya injili ambavyo havikujumuishwa, na vitabu vingine vya injili ambavyo havikujumuishwa. Wala kanisa halikusema, kwa mfano, tutazingatia sehemu za injili ya Marko. Hebu tuseme kile ambacho tungejua leo kama Marko 2, Marko 12, na Marko 15.

Kama ilivyoandikwa kisheria, lakini sehemu iliyobaki ya Marko tutaichukulia kama isiyoandikwa kisheria. Ilikuwa ni suala la kitabu kizima kuchukuliwa kuwa maandiko ya kisheria au kitabu kizima kutochukuliwa kuwa maandiko ya kisheria. Uamuzi wa kuingizwa au kutengwa kisheria ulikuwa kwa msingi wa vitabu.

Kwa hivyo, kuna uandishi huu wa kimsingi unaohusika, kwa upande wa asili ya Biblia yenyewe, ni dhahiri kwamba Biblia inaonyesha kila kitabu kama kimeandikwa na mwandishi wake kwa wakati wake na kina ujumbe wake tofauti. Na pia, kama ninavyosema, hili lilitambuliwa na jumuiya za imani, Wayahudi na Wakristo, kwa upande wa kuingizwa na kutengwa kwa kanuni. Biblia si kitabu sana bali ni maktaba ya vitabu.

Sasa, maana yake ni kwamba tunapaswa kuwa waangalifu katika tafsiri, si kwa kukosoa, kusoma kitabu kimoja hadi kingine au kufupisha ujumbe wa kitabu kimoja hadi ujumbe wa kitabu kingine, lakini kuruhusu kila kitabu kuwasilisha ujumbe wake kwetu kwa maneno yake, kwa maneno yake, bila, kama ninavyosema, kusoma vifungu vingine vya Biblia na vitabu vingine vya Biblia bila kukosoa au kwa njia isiyo sahihi katika yetu au katika kitabu tunachosoma wakati wowote. Sasa, hii inahusiana hasa na shughuli nzima ya muktadha. Unaposema kwamba kitengo cha msingi cha fasihi cha Biblia ni kitabu cha Biblia, basi unasema kweli kwamba muktadha hauhusiani tu na vifungu au mistari inayotangulia au inayofuata mara moja kifungu

unachofanyia kazi au kutafsiri, lakini kila kitu ndani ya kitabu hicho hufanya kazi kama muktadha wa fasihi.

Kitabu kizima cha Biblia ndicho muktadha wa fasihi kwa kifungu chochote ndani yake. Mwandishi anapoandika kitabu, mwandishi huunda ulimwengu wa maandishi. Tunauita huu ulimwengu wa maandishi, ulimwengu wa maandishi.

Kwa maneno mengine, kitabu kwa kweli kinahusisha ujenzi wa ulimwengu wa fasihi, kama ilivyokuwa, na hiyo ina maana kwamba kila kifungu ndani ya kitabu fulani kinahusiana kwa njia fulani, ama moja kwa moja au kwa njia isiyo ya moja kwa moja, na kila kifungu kingine ndani ya kitabu hicho. Kwa hivyo tunaposema, vema, tunataka kutafsiri mstari huu katika muktadha, hatumaanishi kwa urahisi. Tunamaanisha hivi, bila shaka, kwa upande wa mistari inayotangulia na inayofuata mara moja.

Hilo ni sawa kwa kadiri inavyoenda kama muktadha wa vyombo vya habari, lakini tunamaanisha tunaitafsiri kulingana na kazi yake ndani ya kitabu kizima. Kwa hivyo, ndivyo tunavyomaanisha hapa kwa upande wa maarifa husika ya muktadha. Lakini pia, hii inaonyesha maarifa husika ya kimuundo.

Hiyo ni kusema, maarifa ya muktadha yanaonyesha sio tu, ninapaswa kusema, maarifa husika hayaonyeshi tu muktadha, bali pia ya kimuundo. Acha, kwa njia, nirudi kwa muda mfupi tu, ikiwezekana, kwenye maarifa haya ya muktadha. Ninasisitiza, bila shaka, sana kitabu kama muktadha wa fasihi.

Ni kweli kabisa pia kwamba kuna kitu kama muktadha wa kisheria, yaani, kuufasiri kulingana na orodha nzima ya Maandiko, pamoja na muktadha wa kihistoria, kuufasiri kulingana na muktadha wa uzalishaji wake wa kihistoria. Kwa kweli ningepaswa kusema zaidi kidogo katika hatua hii, hata kabla hatujaendelea na kuangalia muundo, kusema zaidi katika hatua hii kuhusiana na muktadha si tu wa muktadha wa kitabu cha fasihi bali pia wa muktadha wa kisheria kwa sababu, kwa kweli, ni kesi kwamba Biblia imeundwa, kwa kadiri tunavyosema kwamba Biblia imeundwa na vitabu 66 vya kibinafsi.

Na kwa bahati mbaya, mtu anaweza kusema kwamba baadhi ya vitabu vina nguvu zaidi katika suala hilo. Kwa mfano, unafikiria kitabu cha Zaburi au Zaburi, ambapo una Zaburi 150. Na kuna maana ambayo kila moja ya Zaburi hizo hufanya kazi kama kitabu chake, kana kwamba ni. Na bado, tunajua kwamba, hivi karibuni, wasomi wanaojihusisha na masomo ya Zaburi wanasisitiza umoja wa Zaburi, kitabu cha Zaburi kwa ujumla, na jinsi Zaburi moja moja inavyohusiana na Zaburi.

Kwa hivyo hata hapo, bila shaka, kwa namna fulani, una Zaburi moja moja zinazofanya kazi kama kitengo chao cha fasihi, karibu kitabu chao kidogo. Lakini pia, katika ngazi nyingine, zimepangwa kwa njia fulani ndani ya kitabu cha Zaburi ili kupendekeza kwamba zisomwe kwa kuzingatia uhusiano na Zaburi zingine ndani ya

kitabu, hasa Zaburi zinazotangulia na kufuata kila Zaburi. Ninachosema hapa, hata hivyo, ni kwamba unapozungumzia Biblia kuwa imeundwa na vitabu 66, ni kweli kwamba lazima uwe tayari kutoa umuhimu wa ujumbe tofauti wa kila kitabu na sio kusoma ujumbe wa vitabu vingine ndani ya kitabu hicho bila kukosoa.

Lakini baada ya kusema hivyo, unapaswa pia kuzingatia kwamba si suala la Biblia kutengenezwa kwa vitabu 66 ambavyo viko pale pekee. Una mkusanyiko wa kisheria. Kwa maneno mengine, Biblia inahusisha orodha ya vitabu 66 vilivyowekwa pamoja, na mwaliko unapatikana katika umbo la Biblia yenyewe ili tusome vitabu hivi kwa kuzingatia vitabu vingine ndani ya mkusanyiko wa kisheria.

Kwa hivyo, kwa kweli, kuna mambo mawili ambayo tunapaswa kukumbuka. Kwa upande mmoja, kufahamu na kukubali ujumbe tofauti wa kila kitabu na vifungu ndani ya muktadha wa kitabu chao, kuwa mwangalifu kutosoma vitabu vingine au vifungu vingine vya Biblia ndani ya kitabu chetu au kifungu chetu. Kwa upande mwingine, kutambua kwamba baada ya kufanya hivyo, baada ya kutambua maana ya kifungu hiki katika muktadha wake wa kitabu, kuendelea na kuchunguza jinsi kifungu hiki na maana yake ndani ya muktadha wake wa kitabu kinavyohusiana na orodha nyingine ya vitabu vya Biblia.

Jinsi sehemu nyingine ya orodha ya Biblia inavyokamilisha au kujaza, kutimiza, kuleta kwa maana pana zaidi maana ya kile kinachozungumziwa katika kifungu chetu, au hata jinsi vifungu vingine katika Biblia vinavyoweza kufafanua au kufafanua kile kinachozungumziwa katika kifungu chetu. Kwa hivyo, si pendekezo la ama-au aina ya pendekezo. Ni kuzingatia ujumbe tofauti wa vifungu vya kibinafsi katika muktadha wao wa kitabu, lakini pia, baada ya kufanya hivyo, kuhusisha maana ya vifungu hivyo vya kibinafsi ndani ya vitabu vyao vya kibinafsi au kuhusisha ujumbe wa kitabu kizima na ujumbe wa orodha nzima.

Zote mbili, kama ninavyosema, zinahusisha muktadha wa kitabu cha fasihi na pia muktadha wa kisheria. Lakini tukirudi kwenye kutafsiri vifungu kulingana na muktadha wa kitabu chao, tukizingatia mawasiliano tofauti, ujumbe tofauti wa vitabu vya kibinafsi, ikiwa ni pamoja na, kama ninavyosema, tukitambua kwamba kila kifungu ndani ya kitabu kinahusiana moja kwa moja au kwa njia isiyo ya moja kwa moja na kila kifungu kingine ndani yake, lazima tuwe na ufahamu wa muundo. Muundo ni muhimu sana katika suala la kubaini maana.

Muundo huo unahusiana na kuchunguza jinsi vifungu au vipengele ndani ya vifungu vinavyohusiana na vipengele katika muktadha wao unaozunguka, muktadha wao wa fasihi unaozunguka. Vitabu ni mchanganyiko. Waandishi huunganisha maneno ili kuunda sentensi na huleta pamoja sentensi ili kuunda aya na huleta pamoja aya ili kuunda sehemu na huleta pamoja sehemu ili kuunda sehemu na huleta pamoja sehemu ili kuunda mgawanyiko na huleta pamoja mgawanyiko ili kuunda kitabu kizima.

WW White alisema hivi, mambo yanaendana. Kwa hivyo ni katika suala la jinsi vipengele vya mtu binafsi vinavyohusiana ndipo waandishi huwasilisha maana. Huwasilisha maana.

Maana haiwasilishwi na neno moja peke yake. Maneno yana maana tu kuhusiana na maneno mengine. Sentensi hazina maana zikiwa pekee.

Sentensi ina maana tu kuhusiana na sentensi zingine. Aya hazina maana pekee. Aya ina maana tu kuhusiana na aya zinazoizunguka.

Sehemu katika vitabu hazina maana zenyewe. Maana yake hupatikana kutokana na jinsi zinavyohusiana na sehemu zingine. Na suala zima la uhusiano linahusiana na muundo.

Muundo ni jinsi mambo yanavyohusiana. Inahusisha kuchunguza jinsi mambo yanavyohusiana, na ni kupitia kuelewa muundo au jinsi mambo yanavyohusiana ndipo tunapoelewa maana ya mambo haya yenyewe. Sasa, hakuna kitu kama maudhui safi.

Maudhui yote hutujia kupitia umbo, uhusiano, na muundo. Wakati mwingine mimi hutumia taswira ya nyumba. Nyumba si kitu; bila shaka, nyumba imejengwa kwa mbao na vigae na misumari na matofali.

Lakini nyumba si rundo la mbao na matofali na vigae na mengineyo. Rundo la vitu hivi halifanyi nyumba. Hakuna mtu angefanya hivyo, hakuna mtu angekosea rundo la vigae na mbao na matofali kuwa nyumba.

Nyumba inahusisha maudhui, mbao, matofali, vigae, misumari, mengine yote, inahusisha maudhui hayo kupangwa kwa njia fulani, kupangwa kwa njia fulani. Ni kama tu unayo, una maudhui yaliyopangwa kwa njia fulani ndipo unakuwa na nyumba. Vivyo hivyo, huna kitabu cha Biblia kilichoundwa kwa maudhui tu.

Kitabu kimeundwa na maudhui yaliyopangwa kwa njia fulani, yaliyopangwa kwa njia fulani. Na kwa hivyo, ili mawasiliano yoyote yatokee, lazima yawe na maudhui, vitu, na umbo, muundo. Huwezi kufikia maudhui, huwezi kuelewa maudhui isipokuwa uangalie muundo.

Kwa hivyo, kuelewa muundo na matumizi ya tafsiri ya muundo ni muhimu sana. Pia, inahusisha historia, biashara hii ya maarifa husika inayohusiana na maarifa husika ya muktadha, maarifa husika ya kimuundo, na maarifa husika ya kihistoria. Uelewa wa usuli wa kihistoria na matumizi ya tafsiri hii ya usuli, hii inazidi kuongezeka, inaendeleza kile nilichosema hapo awali chini ya muktadha katika suala la muktadha wa kihistoria.

Kwa njia, baadhi ya wasomi wanataka kutofautisha au hata kuweka pengo kati ya utafiti wa fasihi na historia wa Biblia. Nadhani hii ni mgawanyiko wa uongo. Mara tu unaposema fasihi au fasihi, unamaanisha au unachukulia historia.

Kwa sababu kila kitabu, kila bidhaa ya fasihi, ina asili ya kihistoria, muktadha wa kihistoria. Na kwa hivyo, hatuwezi kuzingatia muktadha kwa uzito isipokuwa tuangalie usuli wa kihistoria na kutumia usuli huu katika tafsiri yake. Hapa tunaweka msingi wa kile tutakachozungumzia baadaye kidogo kuhusu nini hasa cha kufanya katika mchakato katika kujifunza Biblia.

Pia, kitheolojia, bila shaka, ni muhimu pia. Inahusisha tafakari ya kitheolojia na kupenya. Hii inatokana na uchunguzi tulioufanya muda uliopita, na hiyo ni kwamba hati hizi ni za juu ya kila kitu kingine cha kitheolojia.

Sasa, zinajumuisha mambo mengine. Una marejeleo, kwa kweli, hata una wasiwasi fulani hata kwa kile tunachokiita sayansi asilia katika Biblia. Hakika una wasiwasi kuhusu siasa ndani ya Biblia.

Yote haya ni kweli kabisa. Lakini, ni jambo lisilopingika kwamba kila kitabu cha Biblia kinahusika hasa na kumwasilisha Mungu na kuzungumza kuhusu Mungu kama kusudi lake kuu. Na hivyo, hii inahusisha tafakari kubwa ya kitheolojia na kupenya.

Pia, ujuzi wa utambuzi wa uwezekano mbalimbali wa tafsiri au matumizi pamoja na hoja za kuunga mkono na kupinga kila moja. Ni muhimu kutambua kwamba vifungu, kwamba kunaweza kuwa na tafsiri tofauti zinazowezekana kwa vifungu, kufahamu tafsiri tofauti zinazowezekana ni zipi, na kuweza kutoa hoja za tafsiri yetu, uelewa wetu wa maana ya kifungu au kitabu dhidi ya uwezekano mwingine uliopo. Pia, tunaamini, inapaswa pia kuwa, kama tunavyosema, si tu, yenye kushawishi na ya kimbinu, yenye uzito na makusudi, ya jumla na ya mfuatano, sahihi na yenye taarifa, lakini pia yenye uchambuzi.

Kuna msisitizo katika kugawanya vipengele na kutambua vipengele vya kibinafsi. Sasa, hili ni muhimu sana linapokuja suala la mchakato. Linahusiana na kuvunja, tuseme, vifungu vya kibinafsi au vitabu vya kibinafsi katika sehemu zake za msingi na sehemu zake za msingi na kuzingatia maana ya sehemu hizo kuhusiana, bila shaka, na sehemu zingine.

Hilo ni suala la uchambuzi, lakini hatuachi hapo kwenye uchanganuzi au uchambuzi. Pia ni muhimu kuzingatia usanisi au usanisi. Hii inahusisha msisitizo katika kutambua uhusiano na miunganisho kati ya sehemu za kibinafsi.

Kwa hivyo, tukitambua umuhimu wa sehemu moja moja, lakini pia, kisha kuunganisha maana ya sehemu hizi mbalimbali, tuseme, maneno mbalimbali ya

sentensi au aya mbalimbali za sehemu, tukiunganisha maana ya yote pamoja katika suala la kuunganisha yote. Hii inahusisha, miongoni mwa mambo mengine, hiyo ndiyo maana ya pamoja, kuuliza kila mara jinsi kifungu hiki au ukweli huu unavyohusiana na kuchangia Biblia nzima au theolojia ya Biblia kwa ujumla. Kwa hivyo, kwa maneno mengine, tunavutiwa na maana ya sentensi moja moja, maana ya aya moja moja, na maana ya vitabu vya kila mmoja, lakini pia tunavutiwa na jinsi yote hayo yanavyohusiana na kile ulicho nacho katika Biblia nzima kwa lengo, basi, la kuja na theolojia, theolojia ya kibiblia kwa ujumla.

Acha niseme neno moja hapa kuhusu kuhubiri. Nadhani inafaa, kwani, bila shaka, inaonyesha desturi inayoanza karne nyingi nyuma katika kuhubiri, hasa kusoma kifungu au labda vifungu viwili. Mimi, katika kuhubiri, napenda kusoma Agano la Kale na Agano Jipya.

Lakini hata hivyo, nianze kwa kusoma kifungu na kisha kuhubiri kuhusu kifungu au kifungu ambacho kimechaguliwa na kuwasilisha katika mahubiri yangu ujumbe wa kifungu hicho, maana maalum au ujumbe maalum wa kifungu hicho. Lakini ni muhimu katika kuhubiri, nadhani, kwa namna fulani, na kuna njia kadhaa ambazo unaweza kufanya hivyo, lakini kwa njia fulani kuonyesha kwamba mada au mada inayojadiliwa katika kifungu ambacho ninahubiri katika mahubiri yoyote si yote ambayo Biblia inasema kuhusu hilo. Sasa, kuna njia ya moja kwa moja na isiyo ya moja kwa moja ambayo unaweza kuwasilisha hilo.

Mtu anaweza kuwasilisha moja kwa moja kama kuhubiri mahubiri kuhusu kifungu fulani, kwa kweli ili kuwakumbusha waumini kwamba kuna njia zingine za kibiblia za kuzungumzia mada hii, kuhusu mada hii. Hii ni moja tu kati ya hizo. Tunahitaji kweli, katika mawazo yetu, kuyakumbuka yote.

Hiyo ndiyo njia ya moja kwa moja. Njia isiyo ya moja kwa moja hutokea kupitia mahubiri ya kawaida ya kichungaji au mafundisho ya kichungaji, ili unapohubiri katika maandiko yote, baada ya muda, kusanyiko hupata au kukutana na kweli mbalimbali kutoka pande mbalimbali za kibiblia, ili kusanyiko lenyewe lijenge aina ya mchanganyiko kadri mtu anavyohubiri katika maandiko mwezi baada ya mwezi na mwaka baada ya mwaka. Kwa bahati mbaya, hii ni faida moja ya wahubiri wachanga hasa kutumia kitu kama kitabu cha kusoma ambapo unalazimishwa kuhubiri kutoka vifungu kutoka sehemu mbalimbali za kanuni baada ya muda, dhidi ya mwelekeo ambao vinginevyo ungeweza kushika, na hiyo ni kuhubiri tu kwenye vitabu vinavyopendwa au sehemu zinazopendwa za kanuni na sio maandiko yote, hivyo kufanya iwe vigumu kwa watu wako kupata maana ya usanifu ya mafundisho ya maandiko kwa ujumla.

Tunataka kupumzika hapa, na tumeenda kwa takriban saa moja, na tutakaporudi tutakamilisha hili na kisha kuanza kuangalia mchakato maalum, mchakato wa kufikirika ambao tutawasilisha kwa ajili ya kuzingatia kwenu.

Huyu ni Dkt. David Bower katika mafundisho yake kuhusu Ujifunzaji wa Biblia kwa Kufata Neno. Hii ni kipindi cha 3, Mbinu za Kufata Neno, Sahihi, Mwenye Taarifa, Mwandishi, Mpangilio wa Sensus, Mukadha, Uchanganuzi, na Sintetiki.